

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTE
Reģistrācijas Nr. 90000013771
Dzirčiema 16, Rīga, LV-1007, Latvija
Tālr. 67409230, fakss 67471815
E-pasts: rsu@rsu.lv, www.rsu.lv

Akadēmiskās informācijas centrs
Vaļņu iela 2,
Rīga LV-1050

Iesniegums

Par jaunas studiju programmas licencēšanu Rīgas Stradiņa universitātē

Atbilstoši 14.07.2015. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 408. "Studiju programmu licencēšanas noteikumi", lūdzam izskatīt iesniegumu par jauna studiju programmas "Psiholoģija" licencēšanu Rīgas Stradiņa universitātē (izglītības iestādes reģistrācijas apliecības numurs: 3341702042; juridiskā adrese: Dzirčiema iela 16, Rīga, LV-1007; tālrunis: 67409230; e-pasts: rsu@rsu.lv).

- 1. Studiju programmas nosaukums: Psiholoģija**
- 2. Studiju virziena nosaukums: Psiholoģija**
- 3. Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju: 51310**
- 4. Studiju programmas:**
  - apjoms (KP/ECTS) - 120KP/180 ECTS
  - pilna laika studiju īstenošanas ilgums - 3 gadi
  - studiju veids - pilna laika studijas
  - studiju forma - klātienes studijas
  - īstenošanas valoda - latviešu un angļu
- 5. Uzņemšanas prasības:** studiju programmā uzņem personas ar maģistra grādu vai tam atbilstošu augstākās izglītības diplomu sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālajā labklājībā, vai pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs, vai humanitārajās zinātnēs. Iestājpārbaudījumus RSU organizē saskaņā ar Uzņemšanas noteikumiem doktora studiju programmās.

Ja reflektantam ir iegūts maģistra grāds psiholoģijā, jāiesniedz atbilstošie dokumenti, t.sk., pētījuma pieteikums. Ja pretendentam iepriekš nav iegūts maģistra grāds psiholoģijā, papildus ir jākārtoto eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs. Ārvalstu pretendentu uzņemšana notiek Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā

6. **Iegūstamais grāds:** psiholoģijas doktors (Dr.psych.)
7. **Studiju programmas īstenošanas adrese:** RSU, Dzirciema iela 16 un Anniņmuižas bulvāris 26a.
8. **Studiju programmas vadītājs:** Kristīne Mārtinsone, kristine.martinsone@rsu.lv
9. **Kontaktpersonas:** Kristīne Mārtinsone, RSU Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes Veselības psiholoģijas un pedagogijas katedras vadītāja, doktora studiju programmas “Psiholoģija” vadītāja, asoc. prof.; kristine.martinsone@rsu.lv
Sandra Mihailova, RSU Komunikācijas fakultātes Socioloģijas un psiholoģijas katedras vadītāja, Psiholoģijas studiju virziena vadītāja, asoc. prof.: sandra.mihailova@rsu.lv

Pielikumā:

1. Pielikums Nr. 1: “Studiju programmas raksturojums” uz 74 lpp.
2. Pielikums Nr. 2: “RSU Senāta lēmums par studiju programmas ieviešanu” uz 1 lpp.
3. Pielikums Nr. 3.1: “Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku radošās un zinātniskās biogrāfijas (Curriculum vitae Europass formātā)” uz 117 lpp.
4. Pielikums Nr. 3.2: “Studiju programmas īstenošanā iesaistāmā mācībspēka ar studiju programmu saistīto pēdējo 6 gadu zinātnisko publikāciju un pētniecības saraksts recenzējamos izdevumos” uz 6 lpp.
5. Pielikums Nr. 4: “Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku parakstītu apliecinājumu par attiecīgo valodu prasmi atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem” uz 2 lpp.
6. Pielikums Nr. 5: “Augstākās izglītības padomes atzinums” uz 3 lpp.
7. Pielikums Nr. 6: “Dokuments, kas apliecina, ka RSU studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai licence tiek anulēta un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā” uz 1 lpp.

8. Pielikums Nr. 7: "Informāciju par absolventu nodarbinātības prognozēm atbilstoši iegūtajam grādam un darba devēju iesaisti studiju programmas izstrādē" uz 1 lpp.
9. Pielikums Nr. 8: "Informācija par finanšu līdzekļiem, no kuriem paredzēts finansēt studiju programmas īstenošanu" uz 1 lpp.
10. Iesnieguma un pielikumu elektroniskā versija elektroniskā datu nesējā.

Rektors

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop at the top and several smaller loops below it.

Jānis Gardovskis

DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA “PSIHOLOGIJA”

Studiju programmas kods: 51310

Saturs

1. pielikums	3
“Studiju programmas raksturojums”	3
1. Studiju programmas izveides aktualitātes pamatojums un perspektīvais novērtējums .	4
2. Studiju programmas atbilstība RSU attīstības stratēģijai.....	7
3. Doktora studiju programmas raksturojums.....	9
3.1. Uzņemšanas prasības	10
3.2. Studiju ilgums	11
3.3. Studiju programmas apjoms kredītpunktos	11
3.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas studiju programmu.....	15
3.5. Salīdzinājums ar divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām.....	16
3.6. Studentu darba vērtēšana	21
4. Studiju programmas praktiskā īstenošana.....	23
5. Akadēmiskais personāls.....	25
6. Studiju metodiskais un materiālais nodrošinājums.....	30
7. Programmas SVID analīze.....	33
8. RSU doktora studiju programmas neatkarīgs izvērtējums.....	34
9. Studiju programmas studiju kursu apraksti.....	35
2. pielikums	75
“RSU Senāta lēmums par studiju programmas ieviešanu”	76
3.1. pielikums	77
“Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku radošās un zinātniskās biogrāfijas (Curriculum vitae Europass formātā)”	78
3.2. pielikums	195
“Studiju programmas īstenošanā iesaistāmā mācībspēka ar studiju programmu saistīto pēdējo 6 gadu zinātnisko publikāciju un pētniecības saraksts recenzējamos izdevumos”	196
4. pielikums	203
“Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku parakstītu apliecinājumu par attiecīgo valodu prasmi atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem”	204
5. pielikums	206
“Augstākās izglītības padomes atzinums”	207
6. pielikums	210

“Dokuments, kas apliecina, ka RSU studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai licence tiek anulēta un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā”	211
7. pielikums	212
“Informāciju par absolventu nodarbinātības prognozēm atbilstoši iegūtajam grādam un darba devēju iesaisti studiju programmas izstrādē”	213
8. pielikums	214
“Informācija par finanšu līdzekļiem, no kuriem paredzēts finansēt studiju programmas īstenošanu”	215

1. pielikums

“Studiju programmas raksturojums”

1. Studiju programmas izveides aktualitātes pamatojums un perspektīvais novērtējums

Studiju programmas izveides aktualitātes pamatojums un perspektīvais novērtējums, ir veidots ņemot vērā nacionāla līmeņa plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstību Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Doktorantūra ieņem nozīmīgu vietu Eiropas Pētniecības zonā un Eiropas Augstākās izglītības sistēmā. Viena no Eiropas Savienības valstu universitāšu izglītības darbības prioritātēm ir padarīt doktorantūru par kvalitatīvu, pieejamu un uz inovācijām balstītu procesu, jo doktorantūra ir studiju posms, kas veicina atbilstoša cilvēkresursu nodrošinājuma atražošanu sekmīgai valsts tautsaimniecības attīstībai, konkurētspējas palielināšanai, produktu ar augstāku pievienoto vērtību izstrādei un ražošanai, sekmē uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību.

RSU doktora studiju programma “Psiholoģija” ir veidota saskaņā ar Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām, tostarp stratēģijas “Eiropa 2020” trīs prioritātēm, kas ir formulētas kā prasības izglītībai: gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme, – lai sagatavotu augsti kvalificētus, starptautiskajām prasībām atbilstošus speciālistus – zinātniekus un mācītbspēkus; lai attīstītu mūsdienīgus pētījumus psiholoģijā, un lai iekļautos starptautiskajos pētījumu projektos.

Šī studiju programma ir veidota saskaņā ar Boloņas deklarāciju (1999) un Zalcburgas deklarācijas pamatprincipiem (2005). Boloņas process paredz, ka doktorantūras studijas ir trešais augstākās izglītības posms, kas seko bakalaura un maģistra studijām. Zalcburgas deklarācijā tiek uzsvērts, ka trešais Boloņas cikls ir atšķirīgs, notiek citā virzienā, izmantojot atšķirīgus instrumentus: doktorantūra ir individuāls ceļš, un tāpēc augstskolai ir jāsniedz atbalsts individuālai doktora grāda kandidātu attīstībai; ir jāveido kvalitatīva, stimulējoša un vienlaikus ietveroša pētniecības vide, kas ir pamats dotajai programmai (vairāk sk. sadaļā Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms). Doktorantūras mērķis ir attīstīt uz pētniecību vērstu domāšanu, lai sekmētu uzskatu elastību, radošumu un intelektuālu neatkarību, veicot oriģinālu pētījumu projektus, kas atbilst darba tirgus prasībām un mūsdienu zinātnes izaicinājumiem, kā arī sniedz jaunas atziņas attiecīgajā zinātņu nozarē. Doktorantu kā jauno zinātnieku kompetence pamatā tiek veidota, veicot pētījumus un izplatot to rezultātus,

izmantojot iespēju gūt mobilitātes un starptautiskās sadarbības pieredzi. Tāad doktoranti – jaunie zinātnieki – sniedz nozīmīgu ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, un viņu vadībai, kas ir balstīta uz skaidri noteiktu atbildības sadalījumu un caurskatāmību, ir izšķiroša nozīme studiju procesā. Doktorantu pētījumu rezultāti apliecina gan pētījumu oriģinalitāti, gan piemērotību, lai ar tiem iepazīstinātu plašāku zinātnisko sabiedrību. Lai sekmētu jauno zinātnieku personīgo un profesionālo izaugsmi, pamatojoties uz esošajām iestrādnēm, jāattīstīta sadarbība starptautiskā un nacionālā līmenī, sekmējot mobilitāti.

Rīgas Stradiņa universitāte (RSU) psiholoģijas studiju programmas tiek attīstītas jau desmit gadus, un studiju virziens “Psiholoģija” ir veidots atbilstoši RSU stratēģijai un mērķiem, fokusējoties uz pētījumiem un praksi veselības aprūpes vidē, tādejādi virziena pamata iestrādes, t.s.k, sadarbība, ir saistītas psiholoģijas tēmām, kas ir aktuālas šajā vidē (vairāk sk. sadaļā Studiju programmas atbilstība RSU attīstības stratēģijai). Pētījumi psiholoģijā, kas orienēti uz veselības aprūpes vidi, Eiropā, ASV, Austrālijā u.c., sakņojas Pasaules Veselības organizācijas (PVO) definētajā daudzdimensionālajā veselības izpratnē, kur veselība ir vispārēja fiziskā, psihiskā un sociālo labklājība (angļu val. *well-being*) un biopsihosociālajā pieejā jeb paradigmā, kurā slimība un veselība tiek saprasta kā bioloģisko, psiholoģisko un sociālo faktoru interaktīvas mijiedarbības vienība. Respektīvi, šajā gadījumā tiek pētīta psihisko (kognitīvo, emocionālo), uzvedības, sociālo un kultūras faktoru ietekme uz indivīda / grupas / sabiedrības veselības saglabāšanu, slimību cēloņiem un reakciju uz slimību, slimības uztveri, uzvedību slimības laikā u.c. Iegūtos pētījumu rezultātus izmanto, lai sekmētu veselības saglabāšanu, slimību profilaksi un ārstēšanu, identificētu psiholoģiskos / sociālpsiholoģiskos / uzvedības faktorus, kas saistīti ar dažādām saslimšanām u.c., nodrošinot ieguldījumu ne vien sabiedrības ilgtspējas sekmēšanā un cilvēkresursu racionālā izmantošanā, bet arī stiprinot indivīda atbildību par veselības traucējumu prevenci un novēršanu, kā arī aktualizējot veselīga indivīda lomu konkurētspējīgas sabiedrības veidošanā. Jāuzsver, ka šādu pētījumu un prakses nepieciešamību psiholoģijā attīstību nosaka modernajai civilizācijai raksturīgie sociālekonomiskie un demogrāfiskie faktori, piemēram, ar hroniskām slimībām slimojošu iedzīvotāju īpatsvara pieaugums; nepieciešamība samazināt veselības aprūpes izdevumus un vienlaikus – paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veicinot paša pacienta atbildību par savu veselību, līdzestību, iesaistīšanos ārstēšanā un sekmējot atbilstošu veselības uzvedību. Šie aspekti ir uzsvērti PVO Eiropa stratēģijā „Veselība 2020” (*Health 2020: Policy framework and strategy*, 2012), akcentējot arī sociālo zinātņu pieaugošo lomu.

Arī Latvijā būtu nozīmīgi attīstīt pētījumus un praksi psiholoģijā, kas orientēta uz augšminēto uzdevumu risināšanu, un to sekmētu RSU doktora studiju programmas psiholoģijā izveide un attīstība. Respektīvi, līdzīgi kā citās pasaules valstīs, jānodrošina augstākā līmeņa studijas un pētniecība psiholoģijā veselības aprūpes kontekstā. Šāda pieeja saskan arī ar “Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. Gadam” mērķiem un uzdevumiem, kas balstīti uz stratēģiskajā dokumentā „Latvija 2030” noteikto – nodrošināt tautas ataudzi (tās priekšnoteikums ir veselīgs dzīvesveids), kā arī rīcības virziena “Vesels un darbaspējīgs cilvēks” īstenošanu (vesels un darbaspējīgs cilvēks tautsaimniecībā dod trīskāršu ieguvumu, jo produktīvi strādājot, tiek vairotas ekonomiskā labklājība, ārstniecībai netiek tērēts veselības aprūpes budžets, turklāt slimības laikā nav nepieciešama darbinieka aizvietošana, kas ir ieguvums arī sociālajā budžetā, jo nav jāapmaksā darba nespējas vai invaliditātes radītie izdevumi).

RSU desmit gadu laikā ir izveidots pamats psiholoģijas virziena tālākai attīstībai: ir akreditēta veselības psiholoģijas maģistra studiju programma, kuras absolventi veido pirmo doktorantūras studiju interesentu loku; ir izveidota cieša sadarbība ar Eiropas Veselības psihologu savienību (*European Health Psychology Society, EHPS*), kur Latviju kā nacionālā delegāte pārstāv asoc. prof. K. Mārtinsone Latvijā. (Vairāk skat.: Martinsone K. (2015) Annual Report – Latvia. *The European Health Psychologist*. Vol. 17, Issue 4, 227-229; Martinsone K. (2014) Annual Report - Latvia. *The European Health Psychologist* Vol. 16, Issue 6. pp. 276-280). Papildus jāuzsver, ka *EHPS* nodrošina plašu iespēju pieredzes apmaiņai, dalībai profesionālos zinātniskos forumos un neformālai viedokļu apmaiņai ar citu Eiropas valstu mācībspēkiem. Piemēram, ir izveidota īpaša *EHPS* struktūra – Sadarbības grupa kopīgai pētniecībai un izglītībai (*Collaborative Research and Training in the EHPS (CREATE)*), kas orientēta uz jauniem pētniekiem, tai skaitā – doktorantiem, kuri veic pētījumus psiholoģijā veselības kontekstā, ar mērķi sekmēt sadarbību pētniecībā. *CREATE* ir sadarbības tīkls tiem, kuri vēlas komunicēt, atrast sadarbības partnerus. Sadarbībā ar *EHPS* RSU jau sekmīgi ir īstenoti vairāki projekti, t.s.k., klātienē un videolekcijas, pieredzes apmaiņa. Piemēram, 2013. gadā bijušais *EHPS* prezidents, Šefīldas universitātes profesors P.Normens vadīja lekcijas un meistraklasi par veselības uzvedības pētījumiem. 2014. gadā notika *EHPS* Nacionālo delegātu vadītājas PhD E. Neteres no Ruppinas pētniecības centra videolekcija par e-intervencēm. 2015. gadā RSU Veselības psiholoģijas un pedagogijas katedras rīkotajā starptautiskajā konferencē uzstājās Telavivas universitātes prof. K. Sulamīte un PhD E. Netere, kuras aktualizēja veselības psiholoģijas pēdējo gadu nozīmīgākos un

aktīvāk pētītos jautājumus/ tēmas (Vairāk skat.: <http://www.rsu.lv/studentiem/520-sabiedribas-veselibas-un-socialas-labklajibas-fakultate/9465-psihologijas-dienas-rsu-pulce-plasu-interesentu-loku-un-iezime-turpmakas-sadarbibas-aprises-aktualu-problemu-risinasa>). Šī jau izveidotā sadarbība ir jāvērtē kā labs resurss arī doktora studiju programmas attīstībai, kā iespēja saņemt aktuālāko informāciju no valstīm ar ilgāku pētniecības attīstības vēsturi šajā jomā un pētnieku cilvēkresursiem. Sadarbības rezultātā ar kolēģiem no Izraēlas ir apstiprināts KA017 aktivitātes pieteikums mobilitātei ārpus ES. Jāuzsver, ka augstāk minētie ārzemju kolēģi sniedza arī konsultācijas šīs doktora studiju programmas izveides gaitā. Tāpat studiju programmas izstrādē piedalījās un programmā docēs Birmingemas universitātes pētiece PhDcantab. Daiga Kamerāde un docētāji no citām Latvijas augstskolām - Dr.psych., prof. A. Pipere no Daugavpils universitātes, Dr.psych., prof. I. Plotka no Baltijas Starptautiskās akadēmijas un Dr.psych., prof. G. Svence no Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas (Vairāk skat.: Informācija par akadēmisko personālu). Kā vēl viens programmas attīstības resurss jāmin fakts, ka programmas docētāji piedalās valsts pētījumu programmās un RSU ir izveidota Psiholoģijas laboratorija (vairāk sk. sadaļās Akadēmiskais personāls un Studiju un informatīvā bāze).

2. Studiju programmas atbilstība RSU attīstības stratēģijai

Doktora studiju programma “Psiholoģija” ir saskaņota ar RSU attīstības koncepciju 2013.-2017. gadam, kurā ir norādīts, ka RSU darbības pamata “mērķis ir kļūt par pasaulē atpazīstamu universitāti veselības un sociālo zinātņu jomās, kurā galvenā vērtība ir cilvēks. [...] Universitāte ir orientēta uz specialitātēm, kas šodien ir aktuālas un īpaši nepieciešamas sabiedrībai un Latvijas valstij kopumā svarīgu problēmu risināšanā.” RSU mērķis ir radīt labvēlīgu un ES līmenī konkurētspējīgu izglītības un pētniecības vidi, koncentrējot resursus laikmetam, sabiedrības vajadzībām un problēmām atbilstošu izcilu zinātnisko pētījumu veikšanai medicīnā un sociālajās zinātnēs, kas uzlabotu sabiedrības un tās dalībnieku dzīves vispārējo kvalitāti un labklājību. Savukārt kā RSU pētniecības prioritātes ir nosauktas: attīstīt un vairot iespējas nodarboties ar pētniecību RSU, lai rezultātā iegūtu patentējamas un praktiskas, arī eksportējamas zināšanas: veicināt pētniecības attīstību prioritārajos virzienos, panākot komercializējamu produktu izstrādi un patentu iegūšanu; integrēt pētniecības centrus ERA un starptautiskajā pētniecības telpā; veicināt RSU sadarbību ar klīniskajām bāzēm,

veidojot vienotu stratēģiju studējošo klīniskās apmācības un pētniecības organizēšanai; mērķtiecīgi iesaistīt zinātniskajā darbībā docētājus, kā arī studējošos, nodrošinot pētnieku pieaugumu līdz 20% no kopējā akadēmiskā personāla skaita.

Tādēļ RSU nozīmīgi ir attīstīt doktora studiju programmas, jo to pamata uzdevums ir jauno pētnieku un docētāju, kuri ir iesaistīti uz zinātnei balstītas sabiedrības attīstībā un problēmu risināšanā, sagatavošana. Doktora studiju programmas sekmē gan oriģinālu pētījumu izstrādi, gan studiju kursu, kas ir balstīti uz jaunākajiem zinātnes sasniegumiem, izveidi un īstenošanu, gan iesaisti starptautiskos pētniecības projektos un augstas raudzes publikāciju sagatavošanu.

Savukārt sabiedrības vajadzības sekmē RSU stratēģiskajām prioritātēm pētniecībā atbilstošā un doktorantūras studiju programmas ietvaros īstenojamā “sadarbība ar klīniskajām bāzēm, veidojot vienotu stratēģiju studējošo klīniskās apmācības un pētniecības organizēšanai”. Psiholoģijas doktorantu pētījumus plānots veikt sadarbojoties ar klīnisko bāzu speciālistiem veselības aprūpē, kas savukārt sekmēs absolventu iespējas turpmāk iesaistīties sadarbības projektos. Tādejādi doktora studiju programmas psiholoģijā attīstība atbilst RSU kā cilvēkzinātņu universitātes (ar stratēģisko specializāciju medicīnā un veselības aprūpē) zinātniskās darbības stratēģijai, RSU tradīcijām un kapacitātei.

Psiholoģijas doktorantūras studiju programmas izveide un attīstība ir noteikta arī RSU Psiholoģijas virziena attīstības stratēģiskajā plānā. RSU studiju virziena „Psiholoģija” pamata mērķis ir sagatavot profesionāļus, kuri iesaistīti veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā, kas būtiski atšķir RSU psiholoģijas studiju programmas no citām mūsu valstī. Psiholoģijas doktorantūras izveide un attīstība sniedz arī iespēju attīstīt zinātnisko skolu un nodrošināt pēctecību arī jaunažiem pētniekiem (turpināt akadēmisko karjeru RSU). Jāuzsver, ka iepriekšējos gados, attīstot psiholoģijas virzienu RSU, mērķtiecīgi ir veidota atbilstoša pētniecības vide (piemēram, starptautiskā sadarbība, ir izveidota Psiholoģijas laboratorijas). Psiholoģijas virziena attīstības nozīmi RSU ir atzīmējusi ar Latvijas Izglītības un zinātnes ministrija ar atzinības rakstu par ieguldījumu veselības psiholoģijas attīstībā (asoc.prof. K. Mārtinsonei).

Jāuzsver, ka Latvijā psiholoģijas doktora studiju programma, kas orientēta uz pētījumiem veselības aprūpes vidē un sadarbību ar klīniskajām bāzēm būtu unikāla, jo aptvertu pētniecību, ko nepiedāvā Latvijas Universitātē (LU) un Daugavpils Universitātē (DU) īstenotās doktora studiju programmas psiholoģijā. (LU piedāvā studijas šādās psiholoģijas apakšnozarēs: vispārīgā psiholoģija; attīstības psiholoģija; sociālā psiholoģija/organizāciju

psiholoģija; personības psiholoģija; klīniskā psiholoģija; klīniskā psiholoģija ar novirzienu – kognitīvi biheiviorālā psihoterapija, bet DU – sociālā psiholoģija. Un, lai arī LU ir klīniskās psiholoģijas apakšnozare, pētījumu fokuss atšķiras – tie netiek veikti klīniskajās bāzes).

Doktora studiju programmas potenciālie studenti ir RSU “Veselības psiholoģijas” maģistra studiju programmas absolventi, kā arī personas, kas ir ieguvušas psiholoģijas maģistra izglītību citās augstskolās. Vienlaikus programmā var studēt citu zinātņu un jomu pārstāvji, kas nokārtojuši iestājekšāmenus. Tas padara doktora studiju programmu atvērtu starpdisciplinārai pētniecībai, vienlaikus saglabājot virzību uz pētniecību veselības aprūpes vidē. Kā potenciālie interesenti te ir jāmin, piemēram, RSU veselības aprūpes un pedagogijas studiju programmu absolventi (klīniskais sociālais darbs, māszinības, sabiedrības veselība, funkcionālie speciālisti, supervīzija utt.)

3. Doktora studiju programmas raksturojums

Studiju programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus psiholoģijā (ar specializāciju veselības psiholoģijā), attīstot viņu pētnieciskā darba organizācijas, veikšanas un vadības, kā arī akadēmiskā darba kompetenci, kas pamatojas uz padziļinātu psiholoģijas teorijas un metodoloģijas izpratni un kompetenci veidot un īstenot inovatīvus pētnieciskos projektus, sadarboties ar speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā.

Studiju programmas uzdevumi ir:

- 1) nodrošināt doktorantiem iespēju iegūt zinātniski pētnieciskajam darbam nepieciešamo kompetenci, lai veiktu mūsdienīgus, oriģinālus un nozīmīgus pētījumu projektus psiholoģijā veselības aprūpes kontekstā, sadarbojoties ar Latvijas un ārvalstu kolēģiem;
- 2) nodrošināt iespēju iegūt akadēmiskam darbam nepieciešamo kompetenci, lai pildītu docētāja pienākumus Latvijas un ārvalstu augstskolās, kā arī nodrošinātu pēctecību pētniecības un akadēmiskajā darbā;
- 3) veicināt doktorantu savstarpējo, nacionāla un starptautiska mēroga sadarbību pētniecības jomā;
- 4) piesaistīt vieslektorus no attīstītākajām Eiropas universitātēm.

Studiju rezultāti: Absolvējot psiholoģijas doktorantūras studiju programmu, doktoranti apgūst zināšanas, prasmes un kompetenci, kas atbilst 7. EQF līmenim.

Zināšanas: analizē, skaidro un diskutē par mūsdienu zinātnes un psiholoģijas attīstības tendencēm un likumsakarībām, padziļināti izprotot jautājumus, kas psiholoģijā risināmi veselības aprūpes vidē; analizē un salīdzina mūsdienu pieaugušo izglītības teorijas;

Prasmes: izstrādā nozīmīgu oriģinālu pētījuma projektu psiholoģijā, pielietojot mūsdienīgas datu ievākšanas un apstrādes metodoloģijas un īsteno to, kritiski izvērtē iegūtos rezultātus un izplata tos, sagatavojot prezentācijas konferencēs un publicējot zinātniskus rakstus; sagatavo un lasa lekcijas un vada seminārus psiholoģijā, atbilstoši mūsdienu pieaugušo pedagogijas sasniegumiem.

Kompetence: veic patstāvīgu zinātnisko un akadēmisko darbību, atbilstoši mūsdienu psiholoģijas starptautiskajam līmenim.

Studiju rezultāti tiks sasniegti, radot intelektuāli stimulējošu pētniecības vidi, organizējot studiju kursus un citus pasākumus (konferences, simpozijus) ar RSU un citu augstskolu docētāju piedalīšanos; nodrošinot doktorantiem pieeju nepieciešamajai literatūrai un metodiskajiem materiāliem; piedāvājot iespēju iesaistīties pētījumu programmās; sekmējot doktorantu savstarpējo sadarbību, lai apmainītos ar zināšanām un pieredzi; radot iespēju docēt studiju kursus bakalaura līmeņa programmā; nodrošinot doktorantiem iespēju iegūt starptautisko pieredzi, piedaloties konferencēs, publicējot rakstus akadēmiskajos žurnālos, kā arī piesaistot ārzemju vieslektorus; attīstot doktorantu prasmes iesaistīties publiskās diskusijās. Doktora studijas organizē RSU Doktorantūras nodaļa atbilstoši Doktora studiju reglamentam, kas nosaka, ka doktora studijas ir zinātniskā darba vadītāja un akadēmiskā personāla vadīts doktoranta patstāvīgs darbs doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

3.1. Uzņemšanas prasības

Studiju programmā uzņem personas ar maģistra grādu vai tam atbilstošu augstākās izglītības diplomu sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālajā labklājībā, vai pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs, vai humanitārajās zinātnēs. Iestājpārbaudījumus RSU organizē saskaņā ar Uzņemšanas noteikumiem doktora studiju programmās, kas izdoti saskaņā ar Augstskolu likuma 46. panta otro daļu un MK 2006.gada noteikumiem Nr.846. Ja reflektantam ir iegūts maģistra grāds psiholoģijā, jāiesniedz atbilstošie dokumenti, t.s.k, pētījuma pieteikums. Tas tiek recenzēts un mutiski aizstāvēts, atbilstoši procesa aprakstam

Nr.44 “Doktorantūras studijas un zināšanu vērtēšana”. Ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude. Ja pretendents iepriekš nav iegūts maģistra grāds psiholoģijā, papildus ir jākārtos eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs: vispārīgā (kognitīvā) psiholoģija; attīstības psiholoģija; personības psiholoģija; sociālā psiholoģija; klīniskā psiholoģija, veselības psiholoģija. Ārvalstu pretendentu uzņemšana notiek Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

3.2. Studiju ilgums

Pilna laika (klātie) – 3 gadi.

RSU Doktora studiju reglaments paredz, ka par sekmīgi apgūtu doktora studiju programmu uzskata izpildītu teorētiskās izglītības daļu, sekmīgi nokārtotus promocijas eksāmenus un iesniegtu promocijas darba anotāciju ar rezultātiem vai aizstāvētu promocijas darbu. Pēc studiju beigšanas doktorantam tiek izsniegta doktorantūras beigšanas apliecinājums. Doktorants var būt imatrikulēts doktora programmā piecus kalendāros gadus, kas dod iespēju vēltīt vairāk laika promocijas darba izstrādei. Sekmīgi aizstāvēot promocijas darbu, doktorantam piešķir komunikācijas zinātņu doktora grādu.

3.3. Studiju programmas apjoms kredītpunktos

Studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti (KP), kas ietver: (1) obligāto zinātniski pētniecisko daļu (promocijas darba izstrādi) – 80 KP (jeb 67%); (2) obligāto izglītības daļu – 34 KP (jeb 28%); (3) brīvās izvēles daļu – 6 KP (jeb 5%).

Viena kredītpunkta apjoms ir 40 darba stundas, no kurām 8 ir kontaktnodarbības un 32 ir patstāvīgā darba stundas.

(1) **Zinātniski pētnieciskā daļa** ir galvenais doktoranta uzdevums studiju laikā, par ko doktorants iegūst lielāko kredītpunktu skaitu – 80. KP piešķiršanas kārtība par zinātniski pētniecisko darbu ir vienota visām RSU doktorantūras programmām. Proti, kredītpunktus piešķir par patstāvīga oriģināla zinātniska pētījuma veikšanu, piedalīšanos konferencēs, publikāciju sagatavošanu un publicēšanu, patentu saņemšanu u.c. (skat. 1. tabulu).

1. tabula

Kredītpunktu piešķiršana par zinātniski pētniecisko darbu (80 KP)

Obligātā zinātniski pētnieciskā darba rezultāti	KP
Publikācija starptautiski recenzētā zinātniskā izdevumā vai apstiprinājums par raksta pieņemšanu publicēšanai	30
Publikācija recenzētā zinātniskā izdevumā Latvijā vai apstiprinājums par raksta pieņemšanu publicēšanai	15

Publikācija starptautisko konferenču un kongresu recenzēto referātu pilna teksta (Proceedings) izdevumos (vismaz 3 lpp.)	10
Mutisks ziņojums/referāts par promocijas darba tēmu starptautiskā kongresā, konferencē	10
Mutisks ziņojums/referāts par promocijas darba tēmu vietēja mēroga kongresā, konferencē	5
Tēzes starptautiskā kongresā, konferencē	5
Tēzes vietēja mēroga kongresā, konferencē	2
Starptautiskais patents	30
Latvijas patents	10
Zinātniskā monogrāfija (vienīgais autors)	40
Sadaļa zinātniskajā monogrāfijā (par sadaļu)	10
Pētnieciskais darbs ārvalstīs (par katru mēnesi)	4
Starptautiskais doktorantu seminārs, vasaras skola	2-4
Promocijas darba sagatavošana un apspriešana	30

Doktorantam tiek nodrošinātas kontaktstundas konsultācijām ar darba vadītāju: zinātniski pētniecisko darbu doktorants veic sadarbībā ar promocijas darba vadītāju un viņa uzraudzībā. Vadītājs konsultē doktorantu par akadēmisko rakstīšanu, raksta iesniegšanu publicēšanai, raksta recenzēšanu, uzstāšanos konferencēs, patentu sagatavošanu.

(2) **Obligātās izglītības daļas** apjoms noteikts visām RSU doktora studiju programmām, un tās mērķis ir paplašināt un padziļināt doktorantu zinātniski pētnieciskā un akadēmiskā darba kompetenci, kā arī sagatavot grāda pretendentu promocijas eksāmeniem svešvalodā un nozarē. Šī daļa ietver studiju kursus zinātniskās darbības metodoloģijā un pētniecības ētikā, augstskolu pedagoģijā, nozares mūsdienu attīstībā (t.s.k. Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija, Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja, Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana), Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā). Obligātās izglītības daļā ietilpst arī doktorantu semināri un zināšanu izplatīšana (pedagoģiskais darbs) (skat. 2.tabulu).

2. tabula

Kredītpunktu sadalījums obligātajā studiju daļā (34 KP)

Studiju kurss	KP	Docētāji
Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija	2	asoc. prof. K. Mārtinsone asoc.prof. S. Mihailova doc. J. Ļevina doc. V. Perepjolkina vec.pasn. Ph.D cantab. D. Kamerāde
Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	2	prof. I. Millere prof. I. Plotka prof. G. Svence

		doc. J. Koļesņikova doc. L. Deklava doc. K. Cīrcenis lekt. J. Ļubenko
Zinātniskās darbības metodoloģija	2	asoc.prof.A.Stankevičs
Pētniecības ētika	2	prof. V. Sīle doc. V.Sīlis
Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana)	2	doc. J. Ļevina doc. V. Perepjolkina Ph.D cantab. D. Kamerāde
Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā	2	prof. A. Pipere
Augstskolu pedagogija	2	prof. T. Koķe
Doktorantu seminārs I, II, III, IV	8	asoc. prof. K. Mārtinsone doc. J. Koļesņikova doc. J. Ļevina doc. V. Perepjolkina
Promocijas eksāmens specialitātē	2	Komisija
Promocijas eksāmens svešvalodā	2	Komisija
Zināšanu izplatīšana, t.s.k., pēc individuālā plāna/ izvēles:	8	asoc. prof. K. Mārtinsone
lekciju kursa sagatavošana un nolasīšana	4	
kursa darba vadīšana	2	
bakalaura darba vadīšana	4	
asistēšana studiju kursa docētājam (semināru vadīšana, darbu labošana)	2	
dalība vietēja mēroga konferences organizēšanā	2	
dalība starptautiska mēroga konferences organizēšanā	4	
dalība rakstu krājuma sastādīšanā	2	

Nozares un pētniecības darba metodoloģijas obligātajos studiju kursus doktorants apgūst pirmajā un otrajā studiju gadā (skat. zemāk 9.tabulu), kas rada iespēju vēlākajos studiju posmos izmantot iegūtās zināšanas, prasmes un kompetenci, lai strādātu patstāvīgi, sadarbojoties ar savu darba vadītāju (-iem). Tādēļ tie ir uzlūkojami kā individuāls profesionālās attīstības atbalsts doktora studiju ietvarā.

Augstskolu pedagogijas studiju kurss ir orientēts uz doktorantu pedagoģiskās kompetences paaugstināšanu darbam augstākās izglītības telpā.

Doktorantu semināri notiek četras reizes semestrī, un, lai iegūtu kredītpunktus, doktorantam jāiepazīstina ar sava promocijas darba plānu un tā īstenošanu, mācību gada laikā savs darbs jāprezentē divos semināros (pirmajā studiju gadā – vienā) un jāpiedalās $\frac{3}{4}$ no mācību gada laikā notiekošajiem doktorantu semināriem (sk. 9. tabulu), lai koleģiāli apspriestu paveikto, kā arī diskutētu par iepriekš izvēlētajiem tematiem, kas ir noderīgi pētnieciskā un akadēmiskā darba veikšanai.

Zināšanu izplatīšanas mērķis ir attīstīt studentu prasmes dalīties ar zināšanām ar citiem – bakalaura un maģistra programmās studējošajiem, vietējiem un ārvalstu kolēģiem. Pedagoģisko darbu doktorants var īstenot savā darba vietā vai RSU katedrā, kur strādā promocijas darba vadītājs. Dalība konferenču organizēšanā un rakstu krājuma sastādīšanā tiek veikta promocijas darba vadītāja pārraudzībā. Par zināšanu izplatīšanu *Doktoranta grāmatā* tiek izdarīts ieraksts par noteikta darba veikšanu un uz tā pamata tiek piešķirti kredītpunkti. Doktoranti paši plāno zināšanu izplatīšanas darbu.

Kā redzams, šie studiju kursi nodrošina doktorantu mērķtiecīgu iesaisti gan zinātniskās darbībās, gan pedagoģiskajā darbā.

(3) **Brīvās izvēles daļas kursi** tiek piedāvāti, ievērojot iespējas piesaistīt ārvalstu speciālistus, atbilstoši doktorantu darba tēmām, kā arī tiek piedāvāts kurss par zinātniskā raksta izveidi un zinātnisko valodu.

3. tabula

Kredītpunktu sadalījums izvēles daļā

Studiju kurss	KP	Docētāji
Vieslektora kursi	2	Atbilstoši individuālajam plānam
Zinātniskā raksta izstrāde/ zinātniskā valoda	2	Asoc.prof. U. Berķis
Sociālantropoloģijas pieejas savas sabiedrības izpētē	2	Doc. A. Lūse
Veselības un medicīnas socioloģija	2	Doc. V.Sīlis

Studiju procesa norise tiks dokumentēta *Doktoranta grāmatā*, kas ir individuāls doktoranta studiju uzskaites dokuments, kurā konkretizē doktora studiju laikā veicamos uzdevumus, kā arī sniedz pārskatu par plānotā darba izpildi. Katra studiju gada sākumā doktorants kopā ar promocijas darba vadītāju saskaņo darba plānu, bet gada beigās izvērtē plāna izpildi. *Doktoranta grāmata* atspoguļo apgūtos studiju kursus, pedagoģisko darbu, publikācijas, piedalīšanos konferencēs un citas aktivitātes.

Par sekmīgi apgūtu doktora studiju programmu uzskata izpildītu teorētiskās izglītības daļu, sekmīgi nokārtotus promocijas eksāmenus un iesniegtu promocijas darba anotāciju ar rezultātiem vai aizstāvētu promocijas darbu. Pēc studiju beigšanas doktorantam tiek izsniegts doktorantūras beigšanas apliecinājums. Sekmīgi aizstāvot promocijas darbu, doktorantam

piešķir psiholoģijas doktora grādu (Dr.psych.). Saskaņā ar RSU Doktora studiju reglamentu, doktorants drīkst aizstāvēt promocijas darbu, ko veido akadēmiskās publikācijas.

3.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu

Latvijas studiju programmu

Zemāk veikts RSU un Latvijas Universitātes (LU) doktora studiju programmu "Psiholoģija" salīdzinājums. LU doktora studiju programma piedāvā mācīties attīstības psiholoģijas, klīniskās psiholoģijas, vispārīgās/kognitīvās, sociālās/ organizāciju psiholoģijas un personības psiholoģijas specializācijās, savukārt RSU – veselības psiholoģijas specializācijā, kas veido tās unikālo pētniecības darba virzienu un studiju saturu. Studiju kursu un piešķirto KP salīdzinājumu skat. 4. tabulā.

4 .tabula

Līdzīgie un atšķirīgie studiju kursi RSU un LU programmās un to KP

RSU psiholoģijas doktora studiju programma	KP	LU klīniskās psiholoģijas doktora studiju programma	KP
Līdzīgie studiju kursi			
Promocijas darbs			100
Doktorantu seminars I, II, III, IV	8	Promocijas darbs	
Promocijas eksāmens psiholoģijā	2	Promocijas eksāmens nozarē	4
Promocijas eksāmens svešvalodā	2	Promocijas eksāmens svešvalodā	2
Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija	2	Mūsdienu psiholoģijas teorijas (vispārīgā, kognitīvā, neiro psiholoģija, klīniskā, attīstības, personības, sociālā, organizāciju)	6
Zinātniski pētnieciskais darbs	80	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes (kvantitatīvās, kvalitatīvās, zinātniskā komunikācija)	10
Zinātniskās darbības metodoloģija	2		
Pētniecības ētika	2		
Kvantitatīvās pētniecības metodes	2		
Kvalitatīvās pētniecības metodes	2		
Augstskolas pedagogija	2	B DAĻA. Akadēmiskā, profesionālā darbība (akadēmiskā darbība psiholoģijā, aktuālās metodes studiju kursu docēšanā augstskolā, supervizēta prakse)	8
Zināšanu izplatīšana	8		
Atšķirīgie studiju kursi			
Veselības psiholoģijas aktuālie pētījumi un starpdisciplinārā pieeja	2	B DAĻA. Lekciju kursi apakšnozarē	12
Vieslektora kurss	2		
Izvēles kurss	2		
	120		144

RSU un LU doktora studiju programmu studiju kursu salīdzinājums liecina, ka abās studiju programmās ir iekļauti studiju kursi mūsdienu psiholoģijas attīstības tendenču apguvei, kā arī zinātniskā darba metodoloģijai un akadēmiskai profesionālai darbībai. Savukārt RSU studiju programmas unikalitāte ir saistīta ar specializāciju veselības psiholoģijā.

3.5. Salīdzinājums ar divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu studiju programmām
Salīdzinājumam tika izvēlētas doktora studiju programmas Barselonas Autonomajā universitātē (*Universitat Autònoma de Barcelona*) Spānijā un Surejas Universitātē (*Surrey University*) Lielbritānijā. Minētajās un salīdzinājumam izvēlētajās universitātēs studējošie iegūst psiholoģijas doktora zinātnisko grādu, līdzīgi kā tas ir Latvijas izglītības sistēmā. Tāpat abās izvēlētajās augstskolās studējošie specializējas psiholoģijā veselības aprūpes kontekstā, tāpat kā tas paredzēts RSU doktora studiju programmā psiholoģijā. Salīdzinājums zemāk ir veikts pēc vairākiem kritērijiem.

Prasības uzsākot studiju programmas. Barselonas Autonomajā universitātē (turpmāk tekstā – BAU) doktora studiju programmā tiek uzņemti kandidāti ar maģistra grādu psiholoģijā, veselības aprūpē, sociālajās zinātnēs (izglītība, personālvadība). Tāpat tiek vērtēta akadēmiskā sekmība, pieredze pētniecībā (dalība konferencēs, publikācijas, pētniecības projektos, iegūtie granti pētniecībai, pētniecības darbs ārvalstīs). Savukārt Surejas Universitātē (turpmāk tekstā – SU) viens no priekšnoteikumiem uzņemšanai doktorantūras programmā ir iepriekš iegūts maģistra grāds veselības psiholoģijā. Tiek ņemti vērā iepriekš apgūtie studiju kursi un iegūtie vērtējumi. Tāpat tiek veikta reflektantu pārbaude attiecībā un iepriekšējo sodāmību, kā arī tiek izvērtēts, vai veselības problēmas varētu kavēt sekmīgu studiju programmas apguvi un noteikts, kāda palīdzība doktorantam varētu būt nepieciešama (skat. 5. tabulu).

5.tabula

Prasības reflektantiem, uzsākot studiju programmu

RSU	BAU	SU
Maģistra grāds vai tam atbilstošs augstākās izglītības diploms sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālajā labklājībā, vai pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs, vai	Maģistra grāds psiholoģijā, veselības aprūpē, sociālajās zinātnēs (izglītība, personālvadība).	Maģistra grāds veselības psiholoģijā.

humanitārajās zinātnēs. Ja reflektantam ir iegūts maģistra grāds psiholoģijā, jāiesniedz atbilstošie dokumenti, t.s.k, pētījuma pieteikums. Tas tiek recenzēts un mutiski aizstāvēts. Ja pretendents iepriekš nav iegūts maģistra grāds psiholoģijā, papildus ir jākārt eksāmens psiholoģijas pamatnozārēs.	Tiek vērtēta akadēmiskā sekmība, pieredze pētniecībā (dalība konferencēs, publikācijas, pētniecības projektos, iegūtie granti pētniecībai, pētniecības darbs ārvalstīs).	Tiek ņemti vērā apgūtie studiju kursi un iegūtie vērtējumi. Reflektantu pārbaude attiecībā un iepriekšējo sodāmību, kā arī tiek izvērtēts, vai veselības problēmas varētu kavēt sekmīgu studiju programmas apguvi.
---	--	---

Salīdzinot prasības, uzsākot studiju programmu, jāsecina, ka RSU ir lielāka iespēja veikt potenciālo doktorantu novērtēšanu pēc pētījuma pieteikuma un/vai eksāmena psiholoģijas pamatnozārēs rezultātiem, savukārt BAU jau uzņemšanas laikā tiek vērtēta pretendenta darbība pētniecībā, bet SU tiek pieprasīts maģistra grāds veselības psiholoģijā. Šīs Eiropas Savienības augstskolu prasības, uzsākot studiju programmu ir atšķirīgas no RSU, kas pamatojas uz to, ka Latvijā psiholoģijas virziena studentiem maģistrantūras laikā nav plašu iespēju iesaistīties pētniecībā, iegūta grantus utt, kā arī faktu, ka maģistrantūras studiju programma veselības psiholoģijā izveidota tikai pirms neilga laika, tāpēc šādi ierobežot turpmāko doktorantu atlasīšanu nebūtu racionāla pamata, jo tas pārlietu sašaurinātu pretendentu loku.

Studiju uzsākšanas posms. BAU pirmajā studiju gadā ir jāpabeidz pārejas kursi, kuru saturu nosaka iepriekš apgūtā izglītība, tāpat arī šajosursos apgūst pamatzināšanas pētniecībā. Arī SU doktoranta statusu piešķir pēc pārbaudes laika. Pirmajā gadā studējošie apgūst kursus un piedalās semināros, kas saistīti ar pētniecības metožu, pieaugušo pedagogiju un profesionālo prasmju apguvi. Pārbaudes laika nobeigumā studējošie iesniedz pārskatu par veikto un plānoto zinātnisko darbu, ietverot arī tā laika grafiku. Tāpat jānodemonstrē kompetence sagatavot rakstu citējamam/ recenzējamam zinātniskam žurnālam un jābūt apmeklētiem vismaz 70% no doktorantūras nodaļas rīkotiem semināriem. Savukārt RSU doktorantūras programmā nav plānoti pārejas kursi un pēc uzņemšanas uzreiz tiek piešķirts doktoranta statuss. Jāuzsver, ka RSU programmā pētniecības metožu apguve plānota doktorantūras pirmajā gadā un ir izstrādāts stingrs plāns (uzņemšanas laikā iesniegtais pētījuma pieteikums) par turpmāk veicamo zinātnisko darbu, ko BAU studējošie iesniedz šī posma noslēgumā.

Studiju programmu ilgums, mērķis, saturs (sk. 6., 7., 8. tabulu).

6.tabula

Studiju ilgums, studiju programmas mērķis, obligātie un izvēles studiju kursi

Rakstur lielums	RSU	BAU	SU
Studiju ilgums	36 mēneši	36 mēneši	30-48 mēneši
Studiju program mas mērķis	Sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus psiholoģijā (ar specializāciju veselības psiholoģijā), attīstot viņu pētnieciskā darba organizācijas, veikšanas un vadības, kā arī akadēmiskā darba kompetenci, kas pamatojas uz padziļinātu psiholoģijas teorijas un metodoloģijas izpratni un kompetenci veidot un īstenot inovatīvus pētnieciskos projektus, sadarboties ar speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā.	Sagatavot pētniekus un mācībspēkus veselības psiholoģijā kādā no prioritārajām jomām: stress, stresa pārvarēšanas prasmes un veselība; dzīvesveids un veselība; psihoonkoloģija un paliatīvā aprūpe; veselības risku prevence un veselības veicināšana; apzinātība, psihoneiroimunoloģija un hroniskās sāpes.	Sagatavot pētniekus un mācībspēkus veselības psiholoģijā.

Kā redzams tabulā, studiju ilgums BAU ir 36 mēneši. BAU galvenais *studiju programmas mērķis* ir sagatavot pētniekus veselības psiholoģijā kādā no prioritārajām jomām: stress, stresa pārvarēšanas prasmes un veselība; dzīvesveids un veselība; psihoonkoloģija un paliatīvā aprūpe; veselības risku prevence un veselības veicināšana; apzinātība, psihoneiroimunoloģija un hroniskās sāpes. *Studiju rezultātā* doktorantam jābūt sagatavotam inovatīvam un oriģinālam pētniecības projektam un tas jāīsteno. Vienlaikus ar doktora disertāciju jāizstrādā augstas kvalitātes publikācijas, kas veido disertācijas pamatu vai tiek sagatavotas uz promocijas darba bāzes.

Analizejot studiju saturu, var secināt (skat. 7. un 8. tabulu, ka *obligātie kursi* ir (1) Doktorantu semināri/darba grupas ar vadītājiem un moderatoriem tiek analizēti un diskutēti ar promocijas darba izstrādi saistītie jautājumi. (2) Ar zinātniskā darba praksi saistītās aktivitātes. Doktorantam trīs gadu laikā jāapgūst/jārealizē vismaz viena no sekojošām aktivitātēm: zinātniska raksta sagatavošana žurnālam ar augstu ietekmes faktoru; zinātniska raksta vai stenda ziņojuma prezentēšana nacionālā vai starptautiskā zinātniskā konferencē; pētniecības darbs valsts, privātāvai starptautiskā zinātniskā centrā (3 mēnešus vai ilgāk); apmācību

process, lai sekmētu izvēlētās zinātņu jomas apguvi (pētniecības darbs 3 mēnešus). (3) Doktorants 3 mēnešu laikā pēc uzņemšanas programmā izstrādā pētniecības plānu (*research plan*), kas tiek apstiprināts. Reizi gadā notiek promocijas darba izstrādes izvērtēšana, doktorantam iesniedzot pārskatu, kur sniegta informācija par veiktajām mācību aktivitātēm un progresu promocijas darba izstrādē. *Izvēles kursi:* BAU netiek piedāvāti īpaši studiju kursi, bet gan katram doktorantam jāiesaistās ieteicamās/izvēles pētniecības darba aktivitātēs, kas tiek apkopotas aktivitāšu/darbības dokumentā (*activities document*), kas paredzēts individuālo aktivitāšu fiksēšanai un kontrolei. Aktivitāšu sekmīga īstenošana ir dokumentāli jāapliecina. Akadēmiskā padome izvērtē doktoranta aktivitātes un sniedz atzinumu par kursa nokārtošanas vērtējumu, ņemot vērā vairākus aspektus (Semināru vai konferenču apmeklēšanu izvēlētajā specializācijā. Sagatavotās, iesniegtās un recenzētās zinātniskās žurnāliem ar augstu ietekmes faktoru (publicēšana nav obligāta). Pētniecības darbs valsts vai privātā, nacionālā vai ārvalstu centrā vismaz 3 mēnešus, kas saistīts ar promocijas darba tēmu. Piedalīšanās dažādu pētniecības grupu sanāksmēs, ko vada vadošie pētnieki. Jauno pētnieku simpoziju apmeklēšana saistībā ar promocijas darba tēmu. Ziņojums vai stenda referāts nacionālā vai starptautiskā zinātniskā konferencē. Doktorantam jābūt ziņojuma pirmajam autoram, ne līdzautoram. Mācību aktivitātes izvēlētās zinātņu jomas izpratnes padziļināšanai. Kursu, semināru, konferenču apmeklēšana, kā arī iesaistīšanās pētniecībā vismaz 3 mēnešus. Akadēmiskais darbs, docējot studiju kursus bakalaura un maģistra studiju programmās.)

Savukārt SU studiju ilgums ir 30-48 mēneši, kur mērķis ir sagatavot pētniekus un mācībspēkus veselības psiholoģijā. *Obligātie studiju kursi:* Sagatavošanās zinātniskai pētniecībai psiholoģijā (ietver arī psiholoģiskās intervences). Kvantitatīvās pētījuma metodes. Kvalitatīvās pētījuma metodes. Pedagoģiskās prasmes (*teaching and training*). Promocijas darba sagatavošana. *Izvēles studiju kursi:* Pētnieciskie semināri (doktorantu semināri par savu pētniecības darba tēmu; semināri, ko rīko universitāte, iesaistot vietējos pētniekus vai vieslektorus; pētniecības grupu semināri; ikgadējā doktorantu zinātniskā konference).

Studiju programmas saturs RSU ir līdzīgs ar abu salīdzināšanai izvēlēto augstskolu studiju programmu saturu (skat. 7. un 8. tabulu). To veido četri nozīmīgākie studiju kursu bloki: ar promocijas darba izstrādi saistītie studiju kursi; ar zinātniskās darbības metodoloģijas apguvi saistītie studiju kursi; ar zināšanu izplatīšanu un zinātniskā darba komunikāciju saistītie studiju kursi; augstskolu pedagoģijas apguve.

7.tabula

Obligātie un obligātās izvēles studiju kursi RSU un Barselonas autonomās universitātes psiholoģijas doktorantūras studiju programmās

RSU psiholoģijas doktora studiju programma	KP	Barselonas autonomā universitāte	KP¹
Doktorantu seminārs I, II, III, IV	8	Doktorantu semināri (darba grupas)	10
Zinātniski pētnieciskais darbs	80	Zinātniskā un pētniecības darba prakse	10
Zinātniskās darbības metodoloģija	2		
Pētniecības ētika	2		
Kvantitatīvās pētniecības metodes	2		
Kvalitatīvās pētniecības metodes	2		
Veselības psiholoģijas aktuālie pētījumi un starpdisciplinārā pieeja	2		
Augstskolas pedagoģija	2	Profesionālā prakse	10
Zināšanu izplatīšana I, II	8		
Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija	2		

8.tabula

Obligātie un obligātās izvēles studiju kursi RSU un Surejas universitātes psiholoģijas doktorantūras studiju programmās un to KP

RSU psiholoģijas doktora studiju programma	KP	Surejas universitāte	KP
Doktorantu seminārs I, II, III, IV	8	Pētnieciskie semināri	10
Zinātniskās darbības metodoloģija	2	Sagatavošanās zinātniskai pētniecībai psiholoģijā	10
Pētniecības ētika	2		
Veselības psiholoģijas aktuālie pētījumi un starpdisciplinārā pieeja	2		
Kvantitatīvās pētniecības metodes	2	Kvantitatīvās pētījuma metodes	3
Kvalitatīvās pētniecības metodes	2	Kvalitatīvās pētījuma metodes	3
Augstskolas pedagoģija	2	Pedagoģiskās prasmes	3
Zināšanu izplatīšana I, II	8	Zinātnisko rakstu izstrāde	3
Zinātniski pētnieciskais darbs	80		

¹ Atbilstoši MK noteikumu Nr.408 15.1.6. punktam, veicot salīdzinājumu studiju kursiem izmantots nosacīts KP sadalījums.

RSU un divu Eiropas Savienības valstu studiju programmu salīdzinājuma rezultātā var secināt, ka BAU ir noteikusi prioritārās psiholoģijas jomas doktorantu sagatavošanai (veselības aspekti), ko nosaka šīs universitātes akadēmisko spēku/docētāju/struktūrvienību pētniecības virzieni un specifika, kas nodrošina iespēju sagatavot augsti kvalificētus pētniekus un mācībspēkus tieši šajās jomās. Tāpat šādu prioritāšu noteikšanu varētu sekmēt fakts, ka Spānijā ir daudz universitāšu, kurās piedāvā apgūt doktorantūras studiju programmu psiholoģijā veselības aprūpes kontekstā. Kopumā var secināt, ka RSU un divu izvēlēto Eiropas valstu augstskolu doktora studiju programmas psiholoģijā (ar specializāciju veselības psiholoģijā) būtiski neatšķiras.

3.6. Studentu darba vērtēšana

Doktorantu darba vērtēšanas sistēma RSU ir veidota saskaņā ar Doktora studiju reglamentu, kas nosaka, ka nodarbību apmeklēšana un pārbaudījumu (eksāmenu un ieskaišu) kārtošana doktorantiem ir obligāta. Studiju programmā ir paredzēts viens promocijas eksāmens psiholoģijā un viens – svešvalodā, kur doktoranti saņem vērtējumus 10 ballu sistēmā, pārējos studiju kursus gala vērtējums ir – ieskaitīts vai neieskaitīts. Doktorants, kurš saņēmis nesekmīgu vērtējumu, eksāmenu var kārtot vēl vienu reizi.

Uzsākot katra studiju kursa īstenošanu, akadēmiskās struktūrvienības docētāji iepazīstina doktorantus ar studiju kursa saturu un tā apguvei nepieciešamo literatūras sarakstu, izpildāmajiem darbiem un prasībām vērtējuma saņemšanai, kā arī ar zināšanu un prasmju pārbaudes formu un veidu. Doktorantu zināšanu un prasmju pārbaude atkarībā no studiju kursa specifikas tiek organizēta dažādos pārbaudījumu veidos (referāts, projekts, ieskaite un eksāmens). Pārbaudījuma veids un vērtēšanas kritēriji ir norādīti studiju kursa aprakstā. Visi studiju kursa aprakstā paredzētie pārbaudījumi katrā studiju kursā doktorantam jāizpilda studiju laika sadalījumā un lekciju, semināru un nodarbību sarakstā paredzētajos termiņos, kā arī atbilstoši individuālajam studiju plānam. Katra semestra pārbaudījuma kārtošana paredzēta ne vairāk kā divas reizes. To nodarbību neapmeklēšana, kurās notiek zināšanu pārbaude tiek pielīdzināta pirmajai pārbaudījuma kārtošanas reizei (izņemot reglamentā 5.11. punktā minētos gadījumus). Ja doktorants nav piedalījies kādā no nodarbībām, akadēmiskajai struktūrvienībai ir tiesības studiju kursa aprakstā paredzētajā pārbaudījumā iekļaut papildus jautājumus par neapmeklēto nodarbību tēmām. Ja doktorants nav apmeklējis nodarbības kādā studiju kursā vai divas reizes nesekmīgi nokārtojis pārbaudījumu, tad par to tiek informēts

Doktorantūras nodaļas dekāns, un tiek pieņemts lēmums par akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršanu doktorantam vai arī par doktoranta eksmatrikulāciju.

Katra studiju gada beigās tiek organizēta doktorantu obligātā zinātniski pētnieciskā darba rezultātu izvērtēšana, atbilstoši individuālajam studiju plānam. Darba rezultātus ar zinātnisko darbību pamatojošiem dokumentiem doktorants iesniedz rakstveidā un aizstāv Doktorantūras nodaļas noteiktajā kārtībā un termiņos. Doktorantu zinātniski pētnieciskā darba rezultātus izvērtē un kredītpunktus piešķir attiecīgās studiju programmas zinātniskās darbības izvērtēšanas komisija. Katras komisijas sastāvu apstiprina ar rektora rīkojumu uz attiecīgās doktora studiju programmas vadītāja ierosinājuma pamata.

Attiecīgā akadēmiskā un studiju gada programmas daļa ir uzskatāma par apgūtu, ja ir nokārtotas studiju programmas plāna, tajā skaitā, individuālā studiju plāna, prasības, ko apliecina ieraksti *Doktoranta grāmatā* un atskaitēs. *Doktoranta grāmata* un atskaite jāiesniedz Doktorantūras nodaļā attiecīgā studiju gada beigās.

Psiholoģijas eksāmenā tiek pārbaudīta doktorantu izpratne par mūsdienu psiholoģijas attīstības likumsakarībām un specifiski par psiholoģijas sasniegumiem un pētījumiem veselības aprūpes konetkstā, kā arī par pētniecības metodēm. Komisija vērtē arī prasmi diskutēt un argumentēt viedokli. Svešvalodas eksāmenā tiek pārbaudīta doktorantu kompetence piedalīties zinātniskajā diskusijā svešvalodā. Promocijas eksāmenus doktoranti var kārtot 4. un 5. semestrī.

RSU ieviestā **kvalitātes vadības sistēma** (LVS EN ISO 9001:2008 un LVS EN 45013:1989), kas atbilst starptautiskajam un nacionālajam standartam, nodrošina studiju programmu pārvaldību, atbilstoši kvalitātes standarta ieviestajiem procesu aprakstiem. Šī sistēma palīdz fiksēt visas neatbilstības studiju procesa organizācijā un realizācijā. Tā regulāri tiek pilnveidota un papildināta ar jaunām kvalitātes novērtēšanas formām. RSU struktūrvienībās regulāri tiek veikts ārējais un iekšējais kvalitātes audits ar mērķi pilnveidot studiju procesa organizāciju un realizāciju. Programmas satura un realizācijas kvalitāti palīdzēs uzlabot regulāras studējošo aptaujas. Par darbu atgriezeniskā saite tiks saņemta arī netieši, piemēram, piedaloties ar ziņojumiem konferencēs, iesniedzot publikācijas recenzijām, veicot akadēmisko darbu.

4. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienes studiju formā.

Studiju programmas didaktiskā koncepcija ir orientēta uz doktorantu maksimālu iesaisti studiju procesā – organizējot aktivitātes, kas veicina doktorantu individuālo un grupu sniegumu, prezentācijas un diskusijas par aktuālajiem nozares pētniecības un teorijas jautājumiem, dalību konferencēs un zinātnisko publikāciju sagatavošanu, kā arī zināšanu izplatīšanu. Studiju process ir vērsts uz to, lai motivētu doktorantus nepārtrauktai pašizglītībai (mūžizglītībai). Visās aktivitātēs doktorantiem tiek sniegta individuāla atgriezeniska saite par paveiktā uzdevuma izpildi.

Studijas tiek organizētas atbilstoši studiju programmas attiecīgā studiju gada plānam attiecīgajā akadēmiskajā gadā, kur zinātniski pētnieciskā daļa tiek apgūta atbilstoši katra doktoranta individuālajam studiju plānam. Katra studiju gada pirmā mēneša laikā doktorants iesniedz studiju programmas vadītājam savu individuālo studiju plānu nākamajam studiju gadam, kas ir saskaņots ar zinātniskā darba vadītāju vai vadītājiem (ja ir nozīmēti divi vadītāji). Doktora studiju programmas vadītājs pārbauda plānu un, pēc vajadzības, saskaņojot ar doktorantu un zinātniskā darba vadītāju, precizē to un mēneša laikā iesniedz apstiprināšanai Doktorantūras nodaļas dekānam.

Plānotās studiju formas ir: kontaktstundas (lekcijas un semināri); konsultācijas; patstāvīgais darbs. Studiju process ir veidots pamatā pēc moduļu principa, t.i., doktoranti vienlaicīgi apgūst vienu studiju kursu, kārtā pārbaudījumu un iegūst attiecīgo kredītpunktu skaitu. Moduļu princips doktorantiem palīdz fokusēt uzmanību uz noteiktu kursu, t.sk., patstāvīgi studējot literatūru. Tas atvieglo Latvijas un ārvalstu speciālistu piesaistīšanu mācību procesa realizācijā izvēles studijuursos.

Katra studiju kursa beigās viena nedēļa ir praktisko darbu izvērtēšanai un ieskaites/ eksāmena kārtīšanai (skat. 9.tabulu).

Kalendārais plāns

Nr.	Studiju kursa vai citas aktivitātes nosaukums	KP	1. gads	2. gads	3. gads
1.	Zinātniski pētnieciskais darbs	24 24 32	Iesk.	Iesk.	Iesk.
2.	Augstskolu pedagogija	2	Iesk.		
3.	Zinātniskās darbības metodoloģija	2	Iesk.		
4.	Pētniecības ētika	2	Iesk.		
5.	Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana)	2	Iesk.		
6.	Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā	2	Iesk.		
7.	Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija	2	Iesk.		
8.	Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	2	Iesk.		
9.	Doktorantu seminārs I: promocijas darba izstrādes metodoloģija un metodes	2	Iesk.		
10.	Doktorantu seminārs II: teorētiskās daļas apspriešana	2		Iesk.	
11.	Doktorantu seminārs III: pētnieciskās daļas apspriešana	2		Iesk.	
12.	Promocijas eksāmens svešvalodā	2		Eks.	
13.	Zināšanu izplatīšana I Zināšanu izplatīšana II	4 4		Iesk.	Iesk.
14.	Izvēles kurss	6		Iesk.	
15.	Doktorantu seminārs IV: promocijas darba izveide				
16.	Promocijas eksāmens psiholoģijā	2			Eks.

Kontaktnodarībās tiks izmatotas gan lekcijas, gan interaktīvās mācību metodes (ietverot individuālo darbu un darbu mazajās grupās): diskusijas, problēmsituāciju analīze, projektu izstrāde un prezentācijas. Doktorantu patstāvīgais darbs ietvers zinātniskās literatūras studijas un analīzi, empīriskā pētnieciskā materiāla iegūšanu un analīzi, individuālo projektu īstenošanu, gatavošanos zināšanu izplatīšanai (lekcijām, semināriem konferencēm u.c.). Doktorantu patstāvīgā darba atbalstam un organizācijai pielietos IKT (e-studijas Moodle, kur ievietoti studiju kursu apraksti, obligātās literatūras avoti un citi informācijas materiāli).

5. Akadēmiskais personāls

Kā redzams 10. tabulā, programmas obligātos un obligātās izvēles kursus īsteno 16 docētāji, tajā skaitā 9 profesori un asociētie profesori, no kuriem 6 RSU ir pamatdarbā. Programmā docēs 8 LZP eksperti psiholoģijā, un 6 – citās ekspertīzes jomās (veselības aprūpē, pedagogijā, vadībizinātnē), 12 ir pētnieki un vadošie pētnieki.

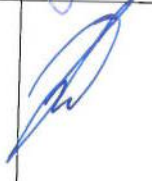
Kopā no doktorantūras programmā iesaistītajiem docētājiem RSU pamatdarbā strādā 11, trīs profesori psiholoģijā ir iesaistīti no citām augstskolām (visi ir psiholoģijas virziena vadītāji attiecīgajā augstskolā) un viena – pētniece psiholoģijā – no Birmingemas universitātes. No visiem programmā iesaistītajiem docētājiem 9 ir doktora zinātniskais psiholoģijā (viena ir ieguvusi Ph.D. grādu Kembridžas universitātē), 3 – medicīnā, 1 – filozofijā, 1 – socioloģijā, 1 – pedagogijā, 1 – ekonomikā.

10.tabula

Akadēmiskā personāla raksturojums obligātos un obligātās izvēlesursos

Nr.	Uzvārds, vārds, statuss	Akad. grāds/ amats/	LZP ekspertīzes joma	Pētniecības jomas	Studiju kurss	Paraksts
1.	Tatjana Koķe (pamatdarbā)	Dr.paed., prof., RSU mācību prorektore, vadošā pētniece	Pedagoģija 19.02.2018	Studiju process augstskolā, pieaugušo mācīšanās, mūžizglītība, uzņēmējspēja, izglītības kvalitātes vadība un vērtēšana, zināšanu sabiedrība.	Augstskolas pedagoģija	
2.	Inga Millere (pamatdarbā)	Dr.med., prof., RSU Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes dekāne, vadošā pētniece	Medicīna (Veselības aprūpe) 24.01.2016	Veselības aprūpe, psihiatrija, klīniskā psiholoģija, narkoloģija, psihosomatiskā medicīna, medicīnas vēsture.	Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	
3.	Vija Sīle (pamatdarbā)	Dr. phil., prof., RSU Humanitāro zinātņu katedras vadītāja, vadošā pētniece	(Filosofija)	Ētikas jautājumi. Patiesība un meli deontoloģijas kontekstā. Informētā	Pētniecības ētika	

				piekrišana un pacienta autonomija.		
4.	Kristīne Mārtinsone (pamatdarbā)	Dr.psych., asoc. prof., RSU Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedras vadītāja, vadošā pētniece	Psiholoģija 22.10.2018	Psiholoģijas vēsture un metodoloģija, pētījumu metodes. Izpētes instrumentu izveide un adaptācija, veselības psiholoģija.	Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja; Doktorantu seminārs I: promocijas darba izstrādes metodoloģija un metodes; Doktorantu seminārs II: teorētiskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs III: pētnieciskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs IV: promocijas darba izveide; Zināšanu izplatīšana	
5.	Sandra Mihailova (pamatdarbā)	Dr.psych., asoc. prof., RSU Socioloģijas un psiholoģijas katedras vadītāja; Psiholoģijas virziena vadītāja	Psiholoģija 14.05.2018	Psiholoģiskā konsultēšana, personības psiholoģija, veselības psiholoģija.	Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija	
6.	Aivars Stankevičs (pamatdarbā)	Dr. oec, asoc.prof.	Vadībzinātne 16.04.2018	Augstākā izglītība, izglītības politika, augstākās izglītības sociālā dimensija, izglītības kvalitāte, izglītības tiesiskais regulējums.	Zinātniskās darbības metodoloģija	
7.	Vents Sīlis (pamatdarbā)	Dr.sc.soc., docents, vadošais pētnieks	(Socioloģija)	Ētikas jautājumi. Patiesība un meli deontoloģijas kontekstā.	Pētniecības ētika	
8.	Jelena Koļesņikova (pamatdarbā)	Dr.psych., doc., RSU Studiju programmas "Veselības psiholoģija" vadītāja, vadošā	Psiholoģija 17.12.2016	Personības traucējumi, atkarība, personības testu izstrāde vai adaptācija, psiholoģiskā	Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija; Psiholoģijas	

		pētniece		palīdzība un rehabilitācija.	aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja; Doktorantu seminārs I: promocijas darba izstrādes metodoloģija un metodes; Doktorantu seminārs II: teorētiskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs III: pētnieciskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs IV: promocijas darba izveide	
9.	Jelena Levina (pamatdarbā)	Dr.psych., doc., Studiju programmas "Supervīzija" vadītāja, vadošā pētniece	Psiholoģija 22.10.2018	Attīstības psiholoģija, veselības psiholoģija, konsultatīvā psiholoģija, testu un aptauju izstrāde vai adaptācija.	Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana); Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja; Doktorantu seminārs I: promocijas darba izstrādes metodoloģija un metodes; Doktorantu seminārs II: teorētiskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs III: pētnieciskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs IV: promocijas darba izveide	
10.	Viktorija Perepjolkina (pamatdarbā)	Dr.psych., doc., RSU Psiholoģijas laboratorijas vadītāja, vadošā	Psiholoģija 21.01.2019	Personības iezīmes, individuālās atšķirības, psiholoģiskajā	Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā	

		pētniece		testēšana, psiholoģisko mērinstrumentu (testu/aptauju) konstruēšana/ada p-tācija, testu psihometriskie rādītāji, ticamība, validitāte	statistika un modelēšana); Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija; Doktorantu seminārs I: promocijas darba izstrādes metodoloģija un metodes; Doktorantu seminārs II: teorētiskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs III: pētnieciskās daļas apspriešana; Doktorantu seminārs IV: promocijas darba izveide	
11.	Liāna Deklava (pamatdarbā)	Dr.med., doc., RSU Māšzinību un dzemdību aprūpes katedras vadītāja; Ģimenes medicīnas katedras vadītāja p.i.	Veselības aprūpe 21.03.2016	Veselības aprūpe, personības psiholoģija, psiholoģija, psihiatrija, psihosomatiskā medicīna	Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	
12.	Kristaps Circenis (pamatdarbā)	Dr.med, doc., RSU Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes prodekāns, vadošais pētnieks	Medicīna (Veselības aprūpe) 17.10.2016	Veselības aprūpe, pedagoģiskā psiholoģija, psihosomatiskā medicīna, māšzinības, arodveselība, darba higiēna.	Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	
13.	Irina Plotka	Dr. psych., prof., studiju virziena „Psiholoģija” vadītāja Baltijas Starptautiskā Akadēmijā, vadošā pētniece	Psiholoģija 14.05.2016	Sociālā, implicētā attieksme; neapzinātais emocionālais praimings; dzīvesspēks.	Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	
14.	Anita Pipere	Dr. psych., prof., Daugavpils Universitāte, vadošā pētniece	Psiholoģija Pedagoģija 15.05.2017	Pētnieka identitāte, dialogiskā patība, konstruktīvisms, skolotāja identitāte, kvalitatīvā metodoloģija.	Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā	
15.	Guna Svence	Dr. psych.,prof.,	Psiholoģija	Personības	Psiholoģijas	

		studiju virziens „Psiholoģija” vadītāja Rīgas Pedagoģijas un Izglītības vadības augstskolā, vadošā pētniece	21.01.2017	attīstības psiholoģija, indivīda personības attīstības pozitīvie resursi, dzīvesspēka attīstība pieaugušo periodā, pieauguša indivīda personības attīstība, labizjūta pieaugušo vecumposmā, attīstības psiholoģija Latvijas psiholoģijas vēsturē.	aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja	
16.	Daiga Kamerāde	Ph.D., Birminghamas universitāte, pētniece	Nav attiecināms	Pētniecības metodoloģija un metodes psiholoģijā.	Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā (multivariatīvā statistika un modelēšana); Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija	

Vairāku docētāju iesaistīšana studiju kursu īstenošanā ļaus doktorantiem studiju procesā iepazīties ar dažādu pētniecības pieredzi, kas tiks integrēta, sadarbojoties ar darba vadītāju. Dažādu zinātnes nozaru pārstāvju iekļaušana programmas realizācijā atbilst attīstāmajai integratīvajai un starpdisciplinārajai pieejai. Programmas realizācijā papildus ir plānots pieaicināt ārzemju vieslektorus.

Kopš 2014. gada docētāji kā vadošie pētnieki ir iesaistīti divos Valsts pētījumu projektos: (1) Biomedicīna sabiedrības veselībai (BIOMEDICINE). Apakšprojekts: Jaunas tehnoloģijas “Latvijas daudzdimensiju klīniskais personības tests” izstrāde un pārnese tautsaimniecībā” (Nr.5.8.2.) un (2) Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu

sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV). Apakštēma: Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā (EKOSOC_5.2.5.).

Doktora studiju programmas realizācijā iesaistītie docētāji publicē akadēmiskus rakstus latviešu, angļu un krievu valodā recenzētos zinātniskajos žurnālos Latvijā un ārzemēs, regulāri piedalās vietējas un starptautiskas nozīmes konferencēs (skat. arī stuktūrvienību atskaites par zinātnisko darbu).

6. Studiju metodiskais un materiālais nodrošinājums

RSU nodrošina studējošajiem pilnvērtīgu studiju procesu: labiekārtotas telpas, mūsdienīgu bibliotēku, modernus datorus un interneta pieejamību. Studenti var izmantot Informācijas centra datorus, kas atrodas RSU bibliotēkā un datorus auditorijās (Eiropas akadēmiskā gigabitu tīkla – GEANT – pieslēgums). Vairumam studentu ir personiskie datori, ko viņi izmanto mācību procesā. RSU telpās ir pieejams bezvadu interneta pieslēgums. Docētajiem ir pieejams atbilstošs nodrošinājums: datortehnika, internets, interaktīvā tāfele, skaņu iekārtas un multimediju projektori. Lekcijās un nodarbībās docētāji izmanto *PowerPoint* prezentācijas un citus audiovizuālos resursus. Studiju intraneta vietne estudijas.rsu.lv nodrošina studējošo komunikāciju ar akadēmisko personālu. Tajā ir ievietota mācību kursiem nepieciešamā informācija, studiju materiāli, lekciju videoieraksti, videoieraksti ar uzdevumiem studējošajiem. RSU Informācijas tehnoloģiju departaments nodrošina piekļuvi intranetam un digitālās informācijas apriti universitātē, tajā skaitā studiju vietnē estudijas.rsu.lv. Ir iespējas lietot *Panopto* platformu, rīkot videokonferences/ videovieslekcijas

RSU Bibliotēkā pieejamie resursi studiju programmas īstenošanai

Studijas RSU būtiski atbalsta Eiropas līmenim atbilstoša bibliotēka un tajā pieejamie informatīvie resursi. Bibliotēkā ir 2231 grāmatu eksemplāri psiholoģijas nozarē, 440 eksemplāri sociālajā psiholoģijā, 86 eksemplāri veselības psiholoģijā, 1471 eksemplāri izglītībā un pedagoģijā, 221 eksemplāri augstākajā izglītībā, 240 eksemplāri zinātniskās pētniecības metodēs, 227 eksemplāri sociālo zinātņu metodēs, 27 eksemplāri projektu vadībā. Abonētajās datu bāzēs ir pieejami 866 e-žurnāli un 15180 e-grāmata psiholoģijā, 654 e-žurnāli un 5236 e-grāmatas socioloģijā, 1222 e-žurnāli un 13748 e-grāmata izglītībā un pedagoģijā, 97 e-žurnāli un 1034 e-grāmatas zinātniskajās pētniecības metodēs. Bibliotēkas

informācijas centra resursi ir brīvi pieejami jebkuram RSU un citu augstskolu studējošajiem un mācībspēkiem un ir izvietoti atbilstoši starptautiskajai decimālajai klasifikācijai (UDK). Bibliotēkas krājumā kopumā ir ap 590 504 fizisko vienību, t.sk. 273 627 grāmatas (dati uz 2015. gada 1. janvāri). Bibliotēkas resursi tiek regulāri papildināti. Programmas studenti ar savu studējošā apliecību var strādāt arī trīspadsmit projektā „Vienotā lasītāja karte” iesaistītajās Latvijas valsts nozīmes bibliotēkās un citās bibliotēkās (piemēram, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Latvijas Universitātes bibliotēkā, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkā, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas bibliotēkā, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēkā u.c.) un izmantot šo bibliotēku krājumā esošos informācijas avotus un pakalpojumus.

Studentiem ir pieejamas tiešsaistes datubāzes un elektroniskie kopkatalogi: Science Direct, Ebrary ebooks, SCOPUS, Web of Science, EBSCO, Proquest, Lursoft, NAIS, Letonika, SAGE Publications, Cambridge Journals Online (CJO), Wiley Online Library, BMJ Journals, ClinicalKey, RSU bibliotēkas elektroniskais katalogs, RSU akadēmiskā personāla publikāciju un promocijas darbu datubāze, RSU aizstāvēto bakalaura un maģistra darbu datubāze, valsts nozīmes bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāze, Nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājumi izdevumu datubāze, citu valsts nozīmes bibliotēku katalogi un veidotās datubāzes). Abonētās datubāzes studentiem pieejamas arī no mājām, ejot uz Studējošā portālu (students.rsu.lv) un autorizējoties ar RSU piešķirto lietotājvārdu un paroli. Bibliotēkas fondi, kā arī ar interneta un starpbibliotēku vienošanās palīdzību pieejamie fondi ir pietiekami, lai studiju programma tiktu sekmīgi realizēta.

RSU SUPK Psiholoģijas laboratorijā pieejamie resursi studiju programmas īstenošanai

Doktorantiem būs pieejami RSU SUPK Psiholoģijas laboratorijas resursi – informācija par Latvijā adaptētiem un izstrādātiem psiholoģiskiem mērījumu instrumentiem; informatīvs atbalsts pētījumu metodoloģijas, psiholoģisko instrumentu izstrādes un adaptācijas jautājumos, datu apstrādes jautājumos (piemēram, R programmas izmantošana, strukturālo vienādojumu modelēšana u.c.).

Viens no Psiholoģijas laboratorijas uzdevums ir veicināt starptautisko kvalitātes standartu ieviešanu attiecībā uz psiholoģiskiem mērinstrumentiem visu līmeņu psiholoģijas virzienā mācību programmās RSU, tai skaitā RSU akadēmiskā personāla realizētajos pētījumos. Informācija tiek regulāri atjauninātā un papildināta.

Programmas īstenošanā iesaistītās struktūrvienības un palīgpersonāla raksturojums

Studiju programmas īstenošanā ir iesaistītas vairākas RSU struktūrvienības. Doktorantūras nodaļas (DN) uzdevums ir organizēt iestājpārbaudījumus, koordinēt un pārraudzīt studiju programmas īstenošanu, realizēt obligāto studiju kursu (Zinātniski pētnieciskais darbs). Obligātos studiju kursus, atbilstoši studiju kursa saturam un mērķim, realizē arī citas RSU struktūrvienības: Pedagoģiskās izaugsmes centrs (Augstskolu pedagoģija), Humanitāro zinātņu katedra (HZK) (Pētniecības ētika), Labklājības un sociālā darba katedra (LSDK) (Zinātniskās darbības metodoloģija). Savukārt obligātās izvēles studiju kursus šajā studiju programmā īsteno Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedra (VPUPK) (Kvantitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā, multivariatīvā statistika un modelēšana, Kvalitatīvās pētniecības metodes psiholoģijā, Mūsdienu psiholoģijas attīstības tendences un zinātniskā komunikācija, Psiholoģijas aktuālie pētījumi veselības aprūpes kontekstā un starpdisciplinārā pieeja, kā arī trīs Doktorantu seminārus un Zināšanu izplatīšanu). Valodu centra (VC) uzdevums ir izveidot un pieņemt Promocijas eksāmenu svešvalodā, savukārt VPUPK – promocijas eksāmenu psiholoģijā. Izvēles kursu nodrošināšanā ir iesaistītas vairākas RSU struktūrvienības: DN (Zinātnisko rakstu izstrāde un zinātniskā valoda, Vieslektora kurss), HZK (Veselības un medicīnas socioloģija), Komunikācijas studiju katedra (KSK) (Sociālantropoloģijas pieejas savas sabiedrības izpētē).

Atbilstoši katrā struktūrvienībā strādā arī atbalsta personāls (biroja vadītājs, mācību procesa organizators un/ vai lietvedis), kas palīdz nodrošināt studiju kursu un pārbaudījumu īstenošanu, metodisko nodrošinājumu, un sniedzot atbalstu gan doktorantiem, gan docētajiem. Savukārt par kopējo studiju programmas norises koordinēšanu un doktorantu lietām atbild, kā minēts, RSU Doktorantūras nodaļa, kurā strādā biroja vadītāja un divi lietveži (lietvedis – speciālists un lietvedis). DN biroja vadītāja darba pamatuzdevumi ir: koordinēt sadarbību ar citām struktūrvienībām studiju programmas vai studiju kursu realizācijai, kā arī organizēt un uzraudzīt palīgpersonāla darbu, koordinēt un saskaņot struktūrvienības personāla sadarbību, pārraudzīt struktūrvienības lietvedības dokumentus. Savukārt lietvedes noformē un drukā dokumentus, informatīvos un citus materiālus, apstrādāt dokumentus, protokolus un paziņojumu, nodrošina mācību un citus pasākumus ar tehnisko aprīkojumu un tml. Līdzīgas funkcijas, atbilstoši amata aprakstiem, veic atbalsta personāls arī citās struktūrvienībās. VPUPK, LSDK, KSK, VC strādā arī speciālisti mācību jautājumos vai mācību procesa organizatori, kuru pamata pienākumi ir piedalīties studiju studiju kursu organizēšanā, piemēram, noformējot un ievietojot e-studijās mācību metodiskos materiālus, noformējot un

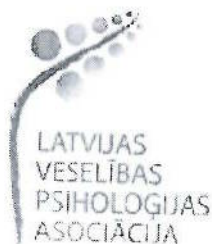

sagatavojot izdales materiālus lekcijām un semināriem, veidojot atskaites, piemēram, par studentu aptaujas rezultātiem un tml. No teiktā var secināt, ka RSU struktūrvienību darba, t.sk. mācību metodiskā darba atbalsts ir pietiekams.

7. Programmas SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<p>1.Kvalificēts docētāju sastāvs: mācībspēku zinātniskā (t.s.k., dalība pētījumu projektos) un pedagoģiskā kvalifikācija, kā arī izveidota sadarbība ar ārvalstu kolēģiem.</p> <p>2.Docētāji no vairākām zinātņu nozarēm, kas nodrošina integratīvu un mūsdienīgu skatījumu.</p> <p>3.Specializēta studiju programma, kas virzīta uz nākotnes izaicinājumu risināšanu.</p> <p>4.Liela pieredze maģistra studiju programmu realizācijā.</p> <p>5.Psiholoģijas laboratorijas darbība.</p>	<p>1.Nav valsts budžeta finansēto vietu.</p> <p>2.Ievērojamas izmaksas studējošajiem par saviem līdzekļiem.</p> <p>3.Salīdzinoši neliela pieredze starptautisko pētniecības grantu piesaistē.</p> <p>4.Salīdzinoši jaunais psiholoģijas virziens RSU.</p>
Iespējas	Draudi
<p>1.Veikt internacionalizāciju, piesaistot vieslektorus no attīstītākajām Eiropas universitātēm/ pētniecības centriem, iesaistoties starptautisku pasākumu organizēšanā. Attīstīt mobilitāti.</p> <p>2.Akadēmiskā personāla darbību koncentrēt uz pētījumiem doktorantūras specializācijas jomās.</p> <p>3.Iesaistīties projektos nepārtraukta un pietiekoša finansējuma nodrošinājumam.</p> <p>5.Stiprināt sabiedrības pieprasījumu pēc kvalificētiem speciālistiem un veidot sadarbības modeļus starp zinātni un sabiedrību.</p>	<p>1.Nepietiekams valsts finansējums doktorantūras programmām.</p> <p>2.Finansiālo problēmu dēļ doktorantiem būs nepieciešams savienot studijas un darbu, kas var kavēt studiju pabeigšanu plānotā laikā.</p>

8. RSU doktora studiju programmas neatkarīgs izvērtējums

Biedrība
„Latvijas Veselības psiholoģijas
asociācija”

Reģ.Nr.50008203511

Izglītības un zinātnes ministrijai

Rīgā, 2016. gada 17. martā
Nr.2016/17.001

Par doktora studiju programmu "Psiholoģija"

Latvijas Veselības psiholoģijas asociācija (LVPA) izvērtējusi iecerēto izveidot Rīgas Stradiņa universitātē doktora studiju programmu "Psiholoģija", kā arī licencēšanai sagatavotos studiju programmas dokumentus, tai skaitā studiju kursu aprakstus un studiju plānojumus.

LVPA uzskata, ka minētās doktora studiju programmas izveide ar specializāciju veselības psiholoģijā ir ļoti nepieciešama, ko pamato sekojoši apsvērumi:

1. Pašlaik Latvijā un arī citās Baltijas valstīs nav iespēju iegūt doktora zinātnisko grādu veselības psiholoģijas apakšnozarē, kas būtiski apgrūtina maģistrantūras absolventu akadēmiskās karjeras un turpmākās profesionālās izaugsmes iespējas.
2. Doktora studiju programmas izveide dotu iespēju būtiski paaugstināt maģistrantūras studiju programmas kvalitāti, tādējādi nodrošinot tās popularitātes pieaugumu potenciālo studentu vidū.
3. Minētā doktora studiju programma nodrošinātu iespēju sagatavot augsti kvalificētus speciālistus, kas nepieciešami turpmākai nozares attīstībai Latvijā, īstenojot Eiropas valstīm raksturīgu virzību pētniecības un prakses attīstībā, pamatojoties uz Eiropas Veselības psiholoģijas savienības (EHPS, *European Health Psychology Society*) definētajām aktualitātēm un nozares struktūru.
4. Doktora studiju programmas izveide sniegtu iespēju paplašināt pētījumu īstenošanu, sadarbību ar ārvalstu akadēmiskām un zinātniskām iestādēm, profesionālam asociācijām, īpaši - EHPS. Savukārt veiktie pētījumi varētu sniegt būtisku ieguldījumu turpmākai prakses attīstībai.
5. Doktora studiju programmā sagatavotie augsti kvalificētie speciālisti varētu tikt iesaistīti kā eksperti gan valsts pārvaldēs īstenojot politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā un īstenošanā, gan arī dažādu sabiedrības līmeņa projektu realizēšanā, saistībā, piemēram, ar veselīga dzīvesveida izplatības palielināšanu, smēķozot būtisku ieguldījumu tautsaimniecībai aktuālu problēmu risināšanā.

LVPA uzskata, ka sagatavotie dokumenti doktora studiju programmas īstenošanai liecina par to, ka šī studiju programma var kļūt par nozīmīgu resursu ar sociālpsiholoģiskiem faktoriem saistīto problēmu risināšanai veselības aprūpē, kas atbilst Latvijas sabiedrības attīstības tendencēm, kā arī robeždusai nepieciešamībai pilnveidot veselības aprūpes sistēmu, izmantojot ne tikai finansējuma palielināšanu, bet arī sociālpsiholoģiskos faktorus.

LVPA vārdā izsaka atbalstu šādas studiju programmas licencēšanai un realizācijai Rīgas Stradiņa universitātē.

Ar cieņu,

Sandra Dziliņa
LVPA goda biedre